

Thuisblijven, Testen, Isolatie/quarantaine

Verdiepend gedragsonderzoek & Advies

Gedragseenheid, RIVM

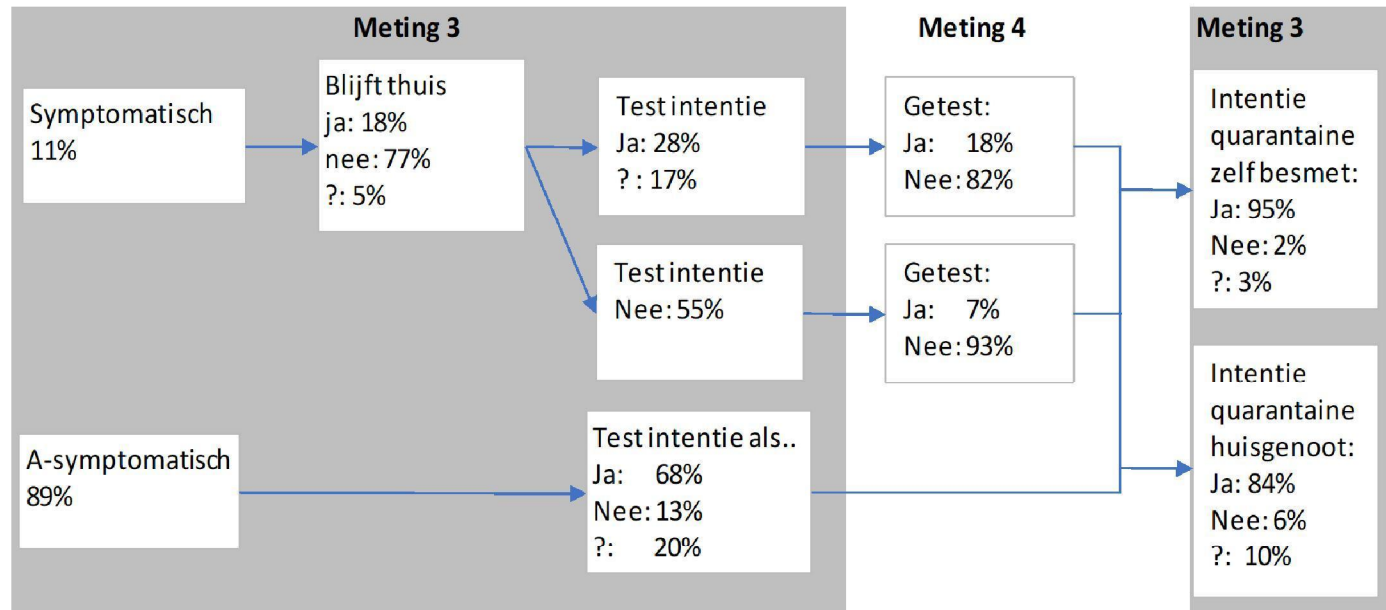
Doel van dit onderzoek

1. In kaart brengen hoeveel mensen met corona-gerelateerde klachten thuisblijven, de (intentie hebben) zich laten testen, en de intentie hebben in zelfisolatie danwel quarantaine te gaan.
2. Begrijpen welke mensen eerder tot naleven van deze maatregelen bereid zijn en waarom.

Methoden: beschrijvend en verklarend

- Vragenlijstonderzoek: gebruik makend meting 3 en 4
 - Meting 3: Intenties tot thuisisolatie, testen, quarantaine
 - Meting 4: Test gedrag
 - Meting 3 en 4: Thuisblijven bij symptomen
 - Demografie, gezondheidsindicatoren, context gedrag, psychosociale factoren
- Vragenlijstonderzoek:
 - Open coding: waarom wel / niet intentie tot testen * symptomatisch ja/nee
 - 10.000 responses
- Kwalitatieve interviews:
 - 67 interviews o.a. over testintenties & redenen

Resultaten

Tabel 1. Het percentage mensen met en zonder klachten dat de afgelopen week naar buiten is geweest voor verschillende redenen.

	% met klachten*	% zonder klachten
naar het werk	44,9	49,6
boodschappen doen	86,9	93,3
op bezoek gaan	58,4	71
met hond of kinderen naar buiten	32,6	31,3
frisse neus halen, fietsen, hardlopen	73,1	81,6
mantelzorg verlenen	18,6	21,4
horeca	30,1	39,1
culturele instelling (bioscoop, theater)	4	5,5
In groepsverband sporten	13,5	19,4
Aantal mensen	4951	44310

Voorspellers ↓ Gedrag →	Thuisblijven bij symptomen (odds ratio)	Testen bij symptomen (Odds Ratio)
Demografie		
Alleenwonend	Blijft minder vaak binnen (0.5, 0.4-0.8)	Geen bewijs voor verband
Kinderen tot 12 jaar in huis	Geen bewijs voor verband	Geen bewijs voor verband
Heeft werk	Blijft minder vaak binnen (0.6, 0.5-0.8)	Geen bewijs voor verband
Opleiding: Laag, midden vs hoog	Laag (1.5, 1.1-2.2) & midden blijven vaker thuis (1.4, 1.0-1.9)	Geen bewijs voor verband
Leeftijd	Geen bewijs voor verband	70+ minder vaak test (0.5, 0.3-1.0) dan 25-39 jaar (ref); andere n.s.
Geslacht (vrouw)	Blijft vaker binnen (1.5, 1.1-2.0)	Laten zich meer testen (2.0, 1.4-2.8)
Gezondheidsindicatoren		
Onderliggend lijden	Blijft vaker binnen (1.4, 1.0-1.8)	Minder vaak testen (0.7, 0.5-0.9)
Duur klachten	Tot 1 week (4.7, 3.2-6.9), 2-4 weken (2.1, 1.3-3.3) en 4-8 weken (2.1, 1.2-3.5) blijven vaker binnen dan >8 weken	2-4 weken (maar niet 0-1 en 5-8 weken) vaker testen dan >8 weken (1.7, 1.1-2.6)
Type klachten	Koorts/benauwd vaker thuis (2.4, 1.4-4.1) maar niet verkouden, hoest & nies, vaker thuis dan loopneus	Verkouden, hoest, nies (2.1, 1.1-4.2); en koorts, benauwd (5.1, 2.5-10.4) vaker test dan loopneus

Voorspellers ↓ Gedrag →	Thuisblijven bij symptomen (odds ratio)	Testen bij symptomen (Odds Ratio)
<i>Gedragsdeterminanten</i>		
Risico percepties (kans, ernst)	Geen bewijs voor verband	Geen bewijs voor verband
Response efficacy (werkt het)	Blijft vaker thuis (1.5, 1.3-1.9)	Laten zich meer testen (1.5, 1.2-1.8)
Affectieve respons (dreiging)	Geen bewijs voor verband	Geen bewijs voor verband
Injunctieve norm (mening anderen wat ik moet doen)	Geen bewijs voor verband	Geen bewijs voor verband
Self-efficacy (moeilijk, makkelijk)	Blijft vaker thuis (1.5, 1.3-1.7)	Laten zich meer testen (2.4, 2.0-2.9)
Test intentie (tijd 3)		Laat zich meer testen (1.9, 1.3-2.7)

Open coding & Interviews: Testen

- Om zekerheid te krijgen
- Zelf of naasten risicogroep
- Willen anderen niet besmetten
- Uitslag helpt bij maatregelen treffen
(quarantaine, werken ja/nee)
- Weten of je al COVID-19 hebt gehad (!)
- Klachten komen niet door COVID-19
(hooikorts, astma, vaker loopneus)
- Klachten al van voor corona
- Voelt niet ernstig (mild, geen koorts of benauwdheid)
- Nog even aankijken of mild blijft
- Weet/vermoed al COVID-19 gehad te hebben: heeft geen zin

Altruïstische & Egocentrische motieven (gezondheid anderen vs zelf)

Response efficacy: ik kan iets zinnigs doen met de uitslag

Kennis en skills: herkennen symptomen

Overige opmerkingen

- huidige testbeleid te lang op zich heeft laten wachten
- vragen over het na-traject aan de orde als je positief getest bent: Is er daarna medische aandacht voor je, iemand die in de gaten houdt hoe de symptomen ontwikkelen, of vragen kan beantwoorden, of wordt er verwacht dat je alleen thuis uitzielt, zonder medische controles?
- mensen twijfelen of ze zich zouden laten testen: bijv. aangegeven dat ze als de test positief is, ze geen zin hebben thuis te blijven, maar als de test negatief is, dit ervoor zorgt weer naar het werk of stage te mogen

Mogelijke routes oplossingen

- Effectievere communicatie & ondersteuning bij isolatie & quarantaine
- Aanpassen adviezen

1. Effectievere communicatie danwel beschrijving

- Kennis & vaardigheden symptomen te herkennen / onderscheiden
 - Eén klacht is al voldoende (van lijstje)
 - Corona voelt niet anders, kan je niet onderscheiden van normale verkoudheid
 - Nieuwe klacht of episode (verkouden) vs duidelijk mijn hooikoorts of astma
 - Bij start meest besmettelijk; direct laten testen (?)

1. Effectievere communicatie danwel beschrijving

- Motivatie:

- Anderen beschermen; ontkrachten bestaande gewoonte 'eerst even aanzien'
- Persoonlijk relevant: kwetsbare naaste, bij iemand nabij geweest,

- Effectiviteit van isoleren / testen: Wat heb je eraan en wat voorkom je ermee?
 - Als positief → isoleren, voorkomen overdracht, waarschuwen naasten
 - Als negatief → zekerheid, verantwoordelijkheid genomen, vrij om gaan & staan (werk etc)

- Negatieve verwachtingen en associaties beperken
 - 'Prijskaartje' positieve test → hoe ga ik mezelf 1 week⁺ in isolatie houden?
 - 'Prijskaartje' positieve test → ga ik nu mijn huisgenoten 2 weken in quarantaine houden?

1. Effectievere communicatie danwel beschrijving

- Handelingsperspectief & makkelijk maken:
 - Wat moet je doen om jezelf te isoleren + hoe hulp en ondersteuning?
 - Wat moet je doen om jezelf te laten testen + hoe hulp en ondersteuning?
 - Wat moet je doen als je in quarantaine moet + hoe hulp en ondersteuning?
- Isolatie, quarantaine → levensbehoeften, activiteiten plan, follow-up,

2. Adviezen

- Als 90% van de mensen gedragsadvies niet opvolgt, wat is plan B?
 - ABC strategie, want A doen toch de meesten niet?

Bijvoorbeeld:

- Als je [klachten hebt die schema triggeren] hebt, dan....
 - Isoleer totdat klachten 24 uur over zijn
 - Mocht je daar geen zin in hebben, laat je dan vooral testen